

Miloseviceva Ahilova peta

Author: [IWPR](#)
[ICTY](#)

Dan 76-77

Svaki put kada neki ucesnik sudjenja iznese pretpostvku da su neki vazni dogadjaji na Kosovu ili u Srbiji mozda bili izvan kontrole tadasnjeg predsednika Milosevica, ovaj ne moze da odoli iskusenju da obrazlozi situaciju, cak i ako pri tome otezava svoju sadasnju poziciju.

Pukovnik Dzon Kroslend, britanski vojni atase u Beogradu od 1996 do 1999, je izjavio pred sudom da su se Jugoslavenka Armija (JA) i srpska policija (MUP) borili protiv Oslobojilacke Vojske Kosova (OVK) na nacin koji je bio kontraproduktivan i neefikasan, jer su cinili nasilja nad civilima. Rezultat njihove okrutnosti bio je da je OVK izrasla iz neorganizovane grupe od nekoliko stotina boraca u armiju sa vise hiljada clanova. Kroslend, koji ima 35 godina oficirskog staza, smatra da su srpske snage mogle da eliminisu OVK na samom pocetku sukoba, ali da to nisu uradili -- ili zato sto su bili nesposobni, ili zato sto je postojala neka druga politicka kalkulacija.

Kroslend je svedocio da su i VJ i MUP ucestvovali u operacijama na Kosovu tokom 1998 i 1999, i da su njihove akcije bile dobro koordinisane. U to vreme je vojskom na terenu komandovao general-pukovnik Nebojsa Pavkovic, komandant Trece vojne oblasti. Srpska borba protiv terorizma, smatra Kroslend, je imala za rezultat stotine spaljenih sela, unistene useve, razbijene radnje i srusene dzamije. Kroslend se zbog toga zalio Generalstabu, i generalu Momcilu Persisicu, koji je bio iznad Pavkovica. Iz dugih i redovnih razgovora sa Perisicem i generalom Dimitrijevicem, Kroslend je stekao utisak da su oni "ocigledno bili vrlo nezadovoljni nacinom na koji su operacije izvodjene." Ali, rekli su mu da ne mogu nista da urade jer je Milosevic formirao paralelan lanac komande - od Pavkovica direktno do Nikole Sainovica, Milosevicevog savetnika za Kosovo, i onda do Milosevica. U oktobru 1998 je Milosevic smenio Perisica sa mesta komandanta VJ i postavio generala Pavkovica.

U unakrsnom ispitivanju je Milosevic pokusao da stvori utisak da se Pavkovic 1998 ponasao kao svaki komandir na terenu koji mora odmah da reaguje na promene u situaciji. Pukovnik Kroslend je na to odgovorio: "Nisam rekao da komandir na terenu ne treba da pokaze samoinicijativu. Naravno da je je morao. Ali, Generalstab je smatrao da je to bilo izvan lanca komande... Oni su rekli da nisu imali kontrolu nad situacijom na Kosovu, i da je Pavkovic donosio odluke [bez njihovog odobrenja] ..."

Kada je bila ponudjena inerpretacija da je Pavkovic sam vodio operacije na Kosovu, Milosevicev ego se aktivirao. Postavio je pukovniku pitanje kojim je mnogo rekao: "Da li Vam je jasno da se njegove akcije na terenu moraju da budu u saglasnosti sa naredbama koje je primio odozgo? Da nisu bile, morao bi da snosi posledice. Ja tvrdim da nije radio izvan komandnog lanca." Kroslend je odgovorio: "U tom slucaju, Vi i Pavkovic ste odgovorni za ono sto se desilo na Kosovu -- masovno unistavanje civilne infrastrukture."

Iako nije bio pod zakletvom i nije svedocio, Milosevic je nedvosmisleno rekao da su Pavkovicovi potezi -- ukljucujuci napade na sela teskom artiljerijom -- bili deo plana koji je odobren na samom vrhu, na kome je bio on. Nije se ogradio ni od taktike koja je, po recima Kroslenda, bila prekrasaj Zenevske konvencije. Iako je tvrdio da nije bilo napada na "neobranjena" sela, Milosevic je postavio retoricko pitanje: zar nije opravdano napasti sela iz kojih pucaju na vojsku? Kroslend je odgovorio: "Nemate pravo da pucate teskom artiljerijom i protu-avionskim oruzjem na sela .. Vi ste to stalno radili."

Umesto da pokusa da opovrgne Kroslendove argumente, Milosevic je po svom obicaju, pokusao da diskredituje njega samog rekavsi da je malo cudno da bi sef Generalstabu razgovarao o takvim stvarima sa stranim generalom.

Kada mu je Sudija Mej rekao da je prebacio razgovor na sporednu temu, Milosevic je rekao da je i Velika Britanija uzela za pravo da stiti teritorije koje su hiljadama kilometara daleko (misleci pri tom, verovatno, na foklandski rat.) Ovo je bilo previse sa Sudiju Meja, koji ga je prekinuo recima: " Ovde se radi o razaranju koje je posledica grantiranja sela; o nesrazmernoj odmazdi koju su vase snage vrsile nad OVK. U celom sudjenju o tome razgovaramo. Izgleda da Vi to jos niste shvatili."

S obzirom na to da je Milosevic ne samo zaokupljen nebitnim stvarima, nego je i izuzetno tast, mozda ce na kraju da se pokaze da je on ipak nesposoban da se uspesno brani protiv navoda optuznice. Mozda on zaista ne razume da civilni i civilna infrastruktura nisu legitimni ciljevi vojnih napada i protu-teroristicnih akcija policije; mozda veruje u rasisticku retoriku svog rezima da Albanci nisu bas do kraju ljudi, i da su njihove pogibije u ratu samo ne vazna kolateralna steta. Ako je tako, onda on veruje samo u interpretaciju realnosi koju sam kreira. Mozda ce vlastita tastina na kraju da ga unisti.

Location: [Balkans](#)
[Macedonia](#)
[Serbia](#)
[Kosovo](#)

Focus: [Coalition for International Justice \(CIJ\) Trial Reports Archive \(Bos-Hrv-Srp\)](#)

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/miloseviceva-ahilova-peta>